

МЕНИДЖЪР

МЕНИДЖЪР
НА ГОДИНАТА
2020
Финалистите
са тук

Брой 9 (263) септември – октомври 2020

цена 7 лв. www.manager.bg

Милица Зикатанова

за любовта
към земята и
семеите ценности,
които поставиха
„Вила Мелник“
сред най-добрите
винени дестинации
в света

Управлявай бъдещето

Важните
лидерски
умения утре

ЗЕМЕДЕЛИЕ В ДИГИТАЛЕН ФОРМАТ

ИГРА НА ПРОГНОЗИ И РЕШЕНИЯ

WWW.MANAGER.BG

МЕНИДЖЪР

ЕДНА ГОДИНА ПЪТУВАНЕ В СВЕТА НА БИЗНЕСА
С АБОНАМЕНТ ЗА 66 ЛВ.

МЕНИДЖЪР

a company of VM FINANCE GROUP

АДРЕС: СОФИЯ 1000, УЛ. „СЕРДИКА“ № 13, ЕТ. 3, 4
WEB WWW.MANAGER.BG
E-MAIL PRESS@MANAGER.BG

УПРАВИТЕЛ

ДЕНИЦА ДИМИТРОВА ✉ dadimitrova@manager.bg

ГЛАВЕН РЕДАКТОР

ЕЛИЦА НИКОЛОВА ✉ ednikolova@manager.bg

ОТГОВОРЕН РЕДАКТОР

БОРЯНА ТЕЛБИС ✉ btelbis@manager.bg

РЕДАКТОР СПЕЦИАЛНИ ПРОЕКТИ

ВЕНЦИСЛАВ САВОВ ✉ vsavov@manager.bg

РЕДАКТОРИ

НИКОЛАЙ НЕЙЧЕВ ✉ nneichev@manager.bg

СИМЕОН КЕРЕМЕДЧИЕВ

АРТ ДИРЕКТОР

РОСЕН ЙОРДАНОВ

ДИРЕКТОР ПРЕДПЕЧАТ И ПРОИЗВОДСТВО

БОРИСЛАВ МИРАЗЧИЙСКИ

ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ

МИЛЕНА ВЪЛЧИНОВА

КОРЕКТОР

СЕНКА СИМЕОНОВА

СПЕЦИАЛИСТ МАРКЕТИНГ И КОМУНИКАЦИИ

МАГДАЛЕНА МАРТЕВА-СИМЕОНОВА

✉ mmsimeonova@manager.bg

МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА

КРАСИМИРА АЛЕКСАНДРОВА

✉ kaleandrova@manager.bg

СТАРШИ ЕКСПЕРТ ОНЛАЙН РЕКЛАМА

ДАРИНА КЮЧУКОВА ✉ dkyuchukova@manager.bg

СПЕЦИАЛИСТ ОНЛАЙН РЕКЛАМА

ДИАНА УЗУНОВА ✉ duzunova@manager.bg

СПЕЦИАЛИСТ СЪБИТИЯ

МАРТИН ГЕОРГИЕВ ✉ martingeorgiev@manager.bg

МЕНИДЖЪР ПРОДАЖБИ И АБОНАМЕНТ

МАРИН ГЕНОВ ✉ mgenov@manager.bg

ГЛАВЕН РЕДАКТОР

НА САЙТА „МЕНИДЖЪРНЮЗ“

ИРИНА ВЕЛЕВА ✉ iveleva@manager.bg

ГЛАВЕН РЕДАКТОР НА САЙТА „ОБЕКТИ“

ВЛАДИМИР ТОДОРОВ ✉ vtodorov@obekti.bg

РЕДАКТОР НА САЙТА „НОВИТЕ РОДИТЕЛИ“

ВЕСЕЛИНА МОНЧЕВА ✉ vmoncheva@noviteroditeli.bg

ДИРЕКТОР ФИНАНСИ И АДМИНИСТРАЦИЯ

Деница Коцева

КОРИЦА

Юлиян Донов

Брой 9 (263)
септември –
октомври
2020

бел. ред.

Замислих се за моята гума, определяща ситуацията преди половин година – в първите дни на извънредно положение. Може би е тишина. Живеем до пазара на Римската стена – несправедливо определен за спокоен район. Вземете стадионите отсреща, концертите в Борисовата, новото строителство и старите стържещи трамваи по „Смирненски“, които те будят далеч преди задръстването на близкото кръстовище, за да те подготвят за битката на клаксони – езикът на работещия град. В първите дни на локдаун този шум умря. Превръщайки „животът в тишина“ в абсолютен оксиморон въпреки цялата индустрия, изградена около мълчанието, забавянето на темпото и изобщо изключването от реалността. Това ни беше предоставено безплатно.

Само три-четири дни след обявяването на извънредната тишина обаче някой наблизо я преряза с флекс. За пръв път този звук ми донесе чувство за сигурност. Наречете го и мобилизация. Звъннах на колегиите, за да се уверя, че навсякъде някой вече реже нещо с флекс. Потвърдиха. Продължихме.

През тази половин година нещо много по-важно видях, чух и опитах в малкия квартален свят, с който ви занимавам. Докато един свръхоборотен преди геноноцен павилион намали работното си време с две трети, един предприемач на пазара го увеличи, превръщайки магазина си в ресторант. В място. Мисля, че той даде началния сигнал с флекса предвид замах, с който увеличава площта, масите, менюто, персонала и гостите си.

И шума.

Минавам от там сутрин и вечер, за да си взема го-зата мобилизация и увереност, че нищо не може да те спре, когато искаш да поканиш света да живее. И че ни е прекалено рано за тишина. Въпреки още по-трудния път, който ни предстои.

Приятна работа.

Елица Николова

Печат

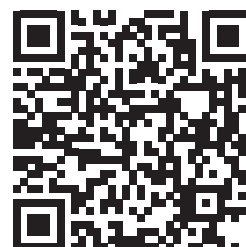
АЛИАНС ПРИНТ

пълноцветно обслужване

Издава „МИТ ПРЕС“ ООД,
част от „ВМ ФИНАНС ГРУП“ АД

Абонамент за „Мениджър“ тук:

съдържание

Game On

- 7** **ЗНАМ КЪДЕ УЧИ МИНАЛАТА НОЩ**
Студентите, които създадоха StudyHub – библиотека, функционираща 24/7
- 9** **ОТ ДНЕС ЗА УТРЕ**
Нови книги за лидерството, което ще вдъхновява в следващите години
- 10** **„МЕНИДЖЪР НА ГОДИНАТА 2020“**
Финалната десетка

Longform

- 12** **БАРИЕРИ ПРЕД РАСТЕЖА**
5 сценария за глобалната икономика
- 16** **ПОТЕНЦИАЛЪТ НА БЪЛГАРИЯ ТРЯБВА ДА БЪДЕ КОМУНИКИРАН ПОВЕЧЕ**
Разговор с посланика на Федерална република Германия Кристоф Айххорн
- 19** **ПРЕМИЕРЪТ НА САМУРАИТЕ**
Наследството на Шиндзо Абe по пътя към промените в страната, на която всички се възхищават

Leadership

- 22** **НОВИТЕ НАЗНАЧЕНИЯ**
- 27** **ТЕМА: УПРАВЛЯВАЙ БЪДЕЩЕТО**
- 28** Краят на технофобията, ново начало за емпатията
- 31** Културата на компанията е все по-важна за висококвалифицираните кадри
- 32** Дигиталната грамотност е език. Колко добре го владеете?
- 35** Намерете правилните хора за следващия си проект
- 36** Предвиждай, вдъхновявай, овластявай. Действай
- 38** 10 стъпки по пътя към успеха на Lidl в България през погледа на Милена Драгийска
- 42** **КАЗУС**
Случаят със служител, който отказа да стане мениджър

- 44** **МОЯТ СТАРТЪП В ШЕСТ МЕСЕЦА**
Как да увеличим шансовете за успех на предприемаческите инициативи в компанията
- 46** **ШИРОКА МЕЛНИШКА ДУША**
Милица Зикатанова от „Вила Мелник“ и семейните ценности, които поставиха цял един регион на картата на най-добрите винени дестинации в света

Expats

- 56** **ДА СИ ЕКСПАТ В БЪЛГАРИЯ**
- 57** **ПРЕДРАГ АМИДЖИЧ**
Pernod Ricard
- 60** **ФИЛИП РУВРЕ**
Modis
- 61** **ЛОРАН ШОДЕР**
Hyatt Regency Sofia

Business

- 62** **ЗЕМЕДЕЛИЕ В ДИГИТАЛЕН ВАРИАНТ**
Как да инсталираме новата версия в хранителното производство

**68 „АКТАВИС“ СТАВА „ТЕВА“.
ГРИЖАТА ПРОДЪЛЖАВА**

Николай Хаджидончев: „Сливаме 70-годишната традиция и репутация на най-голямата фармацевтична компания в България със стогодишния опит на един от световните лидери в сектора“

70 ИГРА НА ПРОГНОЗИ И РЕШЕНИЯ

Ролята на прогностиката в decision making процеса

76 ПРЕДИЗБОРНИ БОРСИ

Зависимостта между изхода от изборите в САЩ и пазара на акции

79 ДЕНЯТ СЛЕД ИЗБОРИТЕ

Какви ще са икономическите ефекти в глобален план и за Балканите според изхода от изборите в САЩ. Коментари на Цветослав Цачев, Христовор Караджов и Христо Пирински

**84 ТИКТОК – ОТ ГЛОБАЛНА СЕНЗАЦИЯ
ДО ЗАПЛАХА ЗА ЦЯЛА НАЦИЯ**

Социалната мрежа на новото поколение се оказва следващата мишена от конфликта между Китай и САЩ, чието влияние върху частния сектор продължава да се задълбочава

**88 ИМАТ ЛИ НУЖДА МАЛКИТЕ
БИЗНЕСИ ОТ ERP СОФТУЕР?**

Назаем от блога на А1

Green

**90 ОТ НУЛАТА КЪМ БИЗНЕС
С НУЛЕВ ОТПАДЪК**

Блажка Димитрова, която продължава да инвестира в zero waste проекти

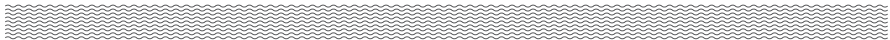
94 ТИХА РЕВОЛЮЦИЯ

Машина за трошене на стъклени бутилки – ново решение от „Еко Партнърс България“

Ad&Media

96 СЛУШАНЕ С РАЗБИРАНЕ

Нико Александър Ян за специалното „разузнавателно“ звено на социални мрежи в „Publicis Groupe България“

**100 ДА ОТСТОЯВАШ ПОЗИЦИЯТА СИ
Е ЧАСТ ОТ РЕЦЕПТАТА
ЗА УСПЕХ**

Владимир Денев, основател и управител на медия агенция „Аргент“: „Човек трябва да се развива постоянно. Същото важи за всеки бизнес“

**104 ДОБРАТА ПРЕЗЕНТАЦИЯ
Е ДОБЪР РАЗКАЗ**

За да въздействаш, е все по-необходимо да си кратък, ударен, да говориш по същество. Гласът е новият език на тялото

**107 ГОВОРЕТЕ ПО-МАЛКО
И ЩЕ ПОЛУЧИТЕ ПОВЕЧЕ**

Специално интервю от Южна Калифорния с Брант Пинвидич, създател на концепцията за „Триминутното правило“

108 НОВ СЕЗОН, НОВ КЪСМЕТ

Селекция на новите сериали, които да гледаме тази есен

Life

111 И ГОСПОД НИ ПРАТИ НИК КЕЙВ...

Един от най-радикалните музиканти във времето на Кардашиян, кетохраните и безумието на социалните мрежи

КОМФОРТ ПРИ ПЪЛНА ТИШИНА

CITROËN C5 AIRCROSS HYBRID PLUG-IN HYBRID E-COMFORT CLASS SUV

20 системи в помощ на управлението

Пълно бързо зареждане за 2 часа

50 км пробег в 100% електрически режим

Окачване Progressive Hydraulic Cushions®

Комбинирана мощност електрически & бензинов двигател: 225 к.с

ПОРЪЧАЙТЕ СЕГА

INSPIRED
BY YOU ALL

Citroën предпочита Total

Комбиниран разход на гориво 1,4 л/100 км и емисии CO₂ 32 г/км при смесен цикъл по стандарт WLTP.

Знам къде учи миналата нощ

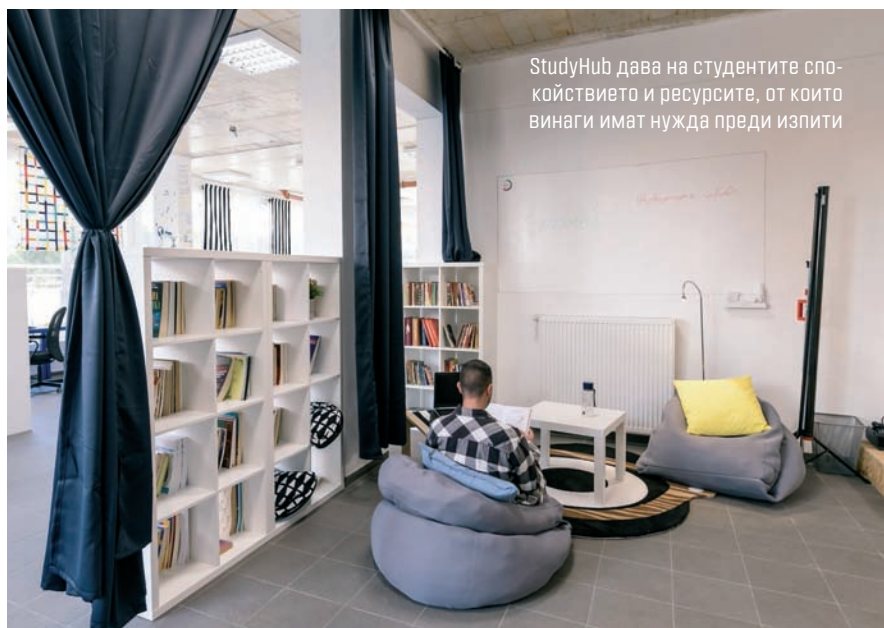

Ангел, Йоана, Мартина, Цветомира и Лъчезар променят представите за Студентски град и интересите на младите, като им дават онова, от което имат нужда – място за учене. StudyHub е библиотека, функционираща 24/7

✍ Габриела Беличовска
 📍 Юлиан Донов

Когато чуят за Студентски град, хората обикновено се сецат за дивия нощен живот, легендарната „Манджа стрийт“ или за прословутия автобус 280. Колкото и добре да изглежда, че си живеят студентите, в един момент неизбежно трябва да позабавят темпото, защото идва време за любимата им сесия. Тогава се оказва доста трудно да се намери спокойно място за учене отвъд шумните заведения и споделената със съквартиранти стая от 20–30 кв. м.

В края на уравнението „Как да учим спокойно в Студентски град?“ удобно вече са се настанили като решение Ангел, Йоана, Лъчезар, Мартина и Цветомира. Преди две години петорката съвсем на сяло се впуска в преследване на една идея. Няма какъв опит и не знаят колко време ще им отнеме да отворят място за учене в квартала, в който тишината не стъпва. Историята на проекта, за който впоследствие застават петимата, тръгва от квартална бензиностанция, чието кафене в един момент започва

StudyHub дава на студентите спокойствието и ресурсите, от които винаги имат нужда преди изпити

да прилича по-скоро на сборен пункт за студенти, готвеци се за изпити. Сред редовните посетители е и Мартина, притегателната сила на екипа. След като забелязва необичайната обстановка, решава, че нещата трябва да се променят и студентите би следвало да имат друга възможност за „зареждане“ със знания на спокойствие. Това поставя начало на усилената работа по StudyHub – първата библиотека с геноноцен

През март 2018 г. от StudyHub провеждат анкета сред 1021 респонденти и стигат до няколко ключови извода:

75% от младите хора смятат, че повече пространства за учене ще им бъдат от полза.

Над **25%** от тях биха ги посещавали поне два-три пъти седмично.

За приблизително **77%** часът на посещение зависи от графика им.

ностъп в Студентски град. В началото Ангел, Йоана, Лъчезар, Мартина и Цветомира не знаят с какво по-напред да се захванат, затова смело питат специалисти от бизнеса, включително напълно непознати. Отнема им повече време, отколкото предполагат, но за сметка на това успяват внимателно да изпитат всичко – от първата точка в стратегията до правилното позициониране и на последната лампичка от осветление-

то в помещението. С наученото в движение скачат направо в дълбокото, стартирайки дълги преговори с IKEA, PwC, Sutherland и Telelink. Успяват да ги спечелят на своя страна, като получават не само финансова подкрепа от тях. „Не става дума за чисто спонсорство. За нас беше много важно да въвлечем бизнеса в това, което правим. Организираме събития с участието на тези компании, за да изградят връзка с аудиторията ни“, обясняват от екипа. Отношенията им с партньорите се задълбочават с отварянето на център за карьерна ориентация и допълнителни обучения с практическа насоченост.

Зад всичко това стои сгружение „Студенти в действие“, неофициално обаче пространството е притежание на цяла една студентска общност, която не само го използва, но и доброволно се грижи за неговото развитие. Този фактор, както и таксата за ползване на пространството, имат ключова роля за задържането на проекта на повърхността през първите месеци от пандемията. На 1 октомври 2020 г. StudyHub отбелязва първия си рожден ден.

Наемането на персонал прогължава да не е на дневен ред за разлика от дигитализацията – много скоро чекирането в StudyHub ще се случва чрез смартфон, което ще направи възможно фокусирането на екипа върху по-важни неща. Сред тях е скокът на посетителите, който налага отварянето на втора библиотека. Така става, когато вече няма къде да си криеш мотивацията, упоритостта и желанието да погребеш средата. **M**

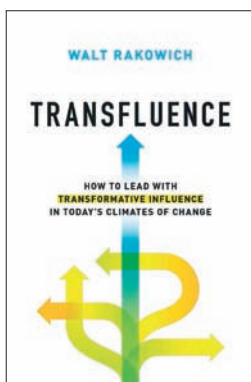
От днес за утре

Няколко нови книги за лидерството, които ще вдъхновява в следващите години

✍ Борис Иванов

TRANSFLUENCE

Уолт Ракович, изд. Post Hill Press

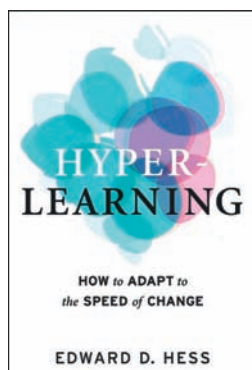

Според едно от ревиюта за книгата сред големите й предимства е, че не бърка лидерството с мениджмънта. Читателят получава 100% пълнокръвни лидерски прозрения и опит, голяма част от които натрупани в трудно време,

подобно на сегашното. Ракович започва работа като CEO в Prologis, когато компанията е пред банкрут по време на финансовата криза през 2007–2008 г. Успява да я поведе към нови успехи, осъзнавайки че днешните лидери трябва да се облягат на непреходни ценности и принципи, но със свеж и трезв поглед към бъдещето. От човек, водил корпоративна трансформация по време на рецесия, може да се научи доста.

HYPER-LEARNING

Едуард Д. Хес
Изд. Berrett-Koehler Publishers

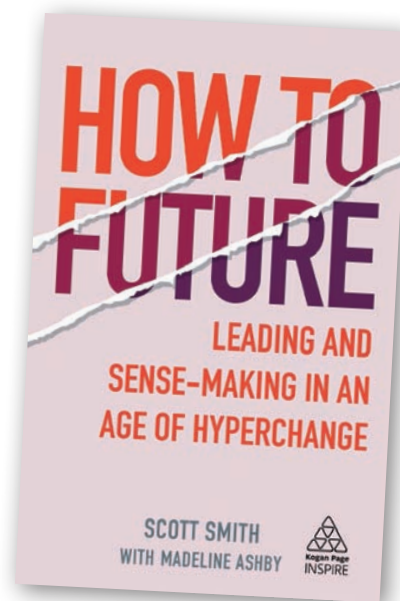
Изключително практично четиво, ако човек държи да се адаптира към скоростта на промените и да остане с глава над водата, докато открива нов начин работата, живота,

лидерството. Според проф. Хес, преподавател по бизнес администрация, за да останем релевантни в работата си в тази технологична епоха, трябва да усвоим хиперученето. Книгата е разделена на две части. В първата Хес обяснява как да си създадем нагласа за хиперучене и как да усвоим всекидневни практики, които да ни помогнат в тази посока. Втората част е посветена на възможността да приложим (хипер)наученото в работата си с полево изследване на трима бизнес лидери и две публични компании.

HOW TO FUTURE

Скот Смит, Маделин Ашби
Изд. Kogan Page

Футуристът Скот Смит има повече от 25 години опит в стратегическото прогнозиране. Съветва някои световни корпорации, правителства и благотворителни организации. Сега в съавторство с Маделин Ашби издават първата книга наръчник как да прогнозираме бъдещето. Няма да е с кристална топка, а с кристално ясни планове и стратегии, които се развиват след задълбочен анализ на сигнали, тенденции и ключови модели. Защо особено в корпоративния свят е много важно да си готов за бъдещето, преди то да е настъпило.

HUMANOCRACY

Гери Хамъл, Мишел Занини, изд. Harvard Business Review Press

Създайте организация точно толкова блестяща, колкото са и хората в нея. Ето това ще можем да правим, след като прочетем едно от задължителните бизнес четива за 2020 г. според колегите от списание Inc. Авторите аргументирано обясняват защо корпоративната бюрокрация трябва да бъде сменена с „хуманокрация“, за да бъде организацията на нивото на вдъхновяващите хора, които я изграждат. Книгата идва след 10-годишно проучване и е пълна с много данни и практически примери. **M**

НОВО 10 ПРЕЗ 2020

Лидерите, които стигнаха до финала на най-престижния конкурс за висши бизнес ръководители в България. Един от тях ще спечели титлата „Мениджър на годината“

Екипът на „Делойт България“, по чиято специално разработена методология за конкурса „Мениджър на годината“ се оценяват участниците по пътя им към финала, определи десетимата изпънители директори, които ще се съревновават за титлата тази година. Това са:

ВЛАДИМИР СПАСОВ
ПРОКУРИСТ на „М+С Хидравлик“ АД

ВЛАДИСЛАВ РУСЕВ
ГЛАВЕН ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР на Пенсионноосигурително дружество „Алианц България“ АД

ДЖОРДЖ МАРГОНИС
ГЕНЕРАЛЕН МЕНИДЖЪР на „Филип Морис България“ ЕООД

ДИМИТЪР ГЪЛЪБОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР на „Съдърланд Глобъл Сървисиз България“ ЕООД

ИВАН ЧЕРНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ на УС на „Кауфланд България“ ЕООД

ИВО КУМАНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР и УПРАВИТЕЛ на „НИК Електроникс“ ООД, „НИК Смарт Машийнс“ АД, „НИК Агро Сървис“ ООД

МАРИЕЛА МАДЖАРОВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР на „Телетек Електроникс“ ЕАД

МИЛЕНА ДРАГИЙСКА
ГЛАВЕН ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР на „Лидл България“ ЕООД

НИКОЛАЙ НИКОЛОВ
УПРАВИТЕЛ на „Уърлд транспорт Оувърсийз България“ ЕООД

ПЛАМЕН ЦЕКОВ
СЪОСНОВАТЕЛ и ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР на „Скейл Фокус“ АД

Приходите за финансовата 2019 г. на управляваните от финалистите компании са сумарно близо 3,5 млрд. лв. спрямо 626 млн. лв. на финалистите в конкурса миналата година.

Ръстът в приходите на компаниите на десетте дружества е 13% на годишна база (2019/2018 г.), а общият брой служители, които осигуряват, са 14 415 спрямо 4937 осигурени лица в компаниите, управлявани от миналогодишните финалисти.

Секторите, в които оперират компаниите на финалистите 2020, са:

Технологии – „Ник Електроникс“ ООД, „Телетек Електроникс“ АД и „Скейл Фокус“ АД.

Търговия на дребно – „Кауфланд България“ ЕООД енг КО КД и „Лидл България“ ЕООД енг КО КД. По един финалист има в секторите **Машиностроене** („М+С Хидравлик“ АД), **Небанков финансов сектор** (ПОД „Алианц България“ АД), **Аутсорсинг** („Съдърланд Глобал Сървисиз България“ ЕООД),

Потребителски стоки („Филип Морис България“ ЕООД), **Транспорт и логистика** („Уърлд транспорт Оувърсийз България“ ЕООД). През октомври предстои последният етап на конкурса, който включва оценка на личностните качества на участниците. Те се определят в аспектите лидерство, предприемачество, стратегическа ориентация и аналитичност, управление на хора и на ресурси. Екипите на „Делойт България“ провеждат интервюта с всички финалисти, с пряко подчинени и партньори и изготвят 360-градусова оценка, която се валидират от Обществен съвет с безукорен авторитет. Отличието „Мениджър на годината“ ще се връчи на бизнес лидера, който събере най-много точки според прилаганата от „Делойт България“ методология. Дори в най-трудната икономическа среда за управление на екипи, проекти и финанси, която познаваме след промените, мисията на „Мениджър на годината“ остава непроменена. За да стигнат успешните лидерски модели до още по-широка публика, да вдъхновяват и да покажат пътя напред, МИТ ПРЕС продуцира филм, посветен на финалистите, на победителя и на партньорите на конкурса, който ще бъде излъчен в националния ефир на bTV до края на 2020 г. **М**

ПОВЕЧЕ ЗА „МЕНИДЖЪР НА ГОДИНАТА“

Условията за участие, етапите и методологията на оценяване, победителите през годините и новини може да четете на mg.manager.bg. В следващия брой на „Мениджър“ очаквайте разговори с финалистите.